

Уругвайски кръг от Многостранните търговски преговори (1986 - 1994) - приложение 1 - приложение 1А - Общо споразумение за митата и търговията (1994) - Маракешки протокол (СТО - ГАТТ 1994)

ОБЩО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

1. Общото споразумение за митата и търговията (1994) се състои от:

а) разпоредбите на Общото споразумение за митата и търговията от 30 октомври 1947 г., приложено към Заключителния акт, приет при приключването на Втората сесия на Подготвителния комитет на Конференцията на ООН за търговията и заестостта (с изключение на Протокола за временното прилагане) с поправките, изменения и/или допълнения съгласно правните актове, влезли в сила преди датата на влизане в сила на Споразумението за СТО;

б) разпоредбите на изброените по-долу правни актове, влезли в сила в съответствие с ГАТТ (1947), преди датата на влизане в сила на Споразумението за СТО:

i) протоколите и заверките относно тарифните отстъпки;

ii) протоколите за присъединяване (с изключение на разпоредбите: а) относно временно прилагане и прекратяване на временното прилагане; б) при условие че Част II от ГАТТ (1947) се прилага временно в най-широк обхват, който не влиза в противоречие със законодателството, съществуващо към датата на Протокола);

iii) решенията относно освобождаване от задължения съгласно член XXV от ГАТТ (1947), които продължават да бъдат в сила след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО¹;

iv) други решения на договарящите се страни по ГАТТ (1947);

в) изброените по-долу договорености:

i) Договореност относно тълкуването на член II:1б) от Общото споразумение за митата и търговията (1994);

ii) Договореност относно тълкуването на член XVII от Общото споразумение за митата и търговията (1994);

¹Включените в тази разпоредба решения относно освобождаване от задължения са изброени в бележка 7 на стр. 11 и 12 в Раздел II на документ MTN/FA от 15 декември 1993 г. и MTN/FA/Сог.6 от 21 март 1994 г. Министерската конференция трябва на първото си заседание да утвърди преразгледания Списък на освобождаване от задължения съгласно настоящата разпоредба в допълнение към освобождаванията от задължения, предоставени по ГАТТ (1947) след 15 декември 1993 г. и преди датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, и трябва да заличи решенията относно освобождаване от задължения, чийто срок е изтекъл до този момент

- iii) Договореност относно разпоредбите за платежния баланс от Общото споразумение за митата и търговията (1994);
 - iv) Договореност относно тълкуването на член XXIV от Общото споразумение за митата и търговията (1994);
 - v) Договореност относно освобождаването от задължения в съответствие с Общото споразумение за митата и търговията (1994);
 - vi) Договореност относно тълкуването на член XXVIII от Общото споразумение за митата и търговията (1994);
- г) Маракешки протокол към ГАТТ (1994).

2. Обяснителни бележки

а) Понятието “договаряща се страна” в разпоредбите на ГАТТ (1994) се използва в смисъл на “страна членка”. Понятията “по-слабо развита договаряща се страна” и “развита договаряща се страна” са използвани в смисъл на “развиваща се страна членка” и “развита страна членка”. Понятието “Изпълнителен секретар” е използвано в смисъл на “Генерален директор на СТО”.

б) Използването на израза “договарящи се страни, които действат съвместно” в член XV:1, член XV:2, член XV:8, член XXXVIII и бележките към член XII и член XVIII, както и в разпоредбите за специалните валутни договорености в член XV:2, член XV:3, член XV:6, член XV:7 и член XV:9 от ГАТТ (1994), следва да се подразбира като СТО. Другите функции, които разпоредбите на ГАТТ (1994) определят за “договарящите се страни, които действат съвместно”, се разпределят от Министерската конференция.

в) i) Преводите на текста на ГАТТ (1994) на английски, френски и испански език са с еднаква сила;

ii) Текстът на ГАТТ (1994) на френски език подлежи на поправка на понятията съгласно приложение А към документ MTN.TNC/41.

iii) Автентичният текст на ГАТТ (1994) на испански език е текстът в том IV от поредицата “Основни актове и избрани документи”, който подлежи на поправка на понятията, посочени в приложение Б към документ MTN.TNC/41.

3. а) Разпоредбите на Част II на ГАТТ (1994) не се отнасят до мерки, които дадена страна членка предприема според конкретни задължителни законодателни актове, приети от съответната страна членка, преди да стане договаряща страна по ГАТТ (1947), за забрана на използването, продажбата или отдаването под наем на построени или реконструирани в чужбина плавателни съдове, които се използват с търговска цел между пристанища в национални води или акваторията на специална икономическа зона. Това изключение се отнася до: а) продължаването или незабавното подновяване на противоречаща на законодателството разпоредба; б) изменението на противоречаща разпоредба

на законодателството, доколкото то не намалява съответствието на разпоредбата на Част II от ГАТТ (1947). Това изключение се ограничава до мерки, предприети съгласно гореописаното законодателство, за което е предоставена конкретна информация преди датата на влизането в сила на Споразумението за СТО. Ако подобно законодателство впоследствие бъде изменено и намалява неговото съответствие с Част II от ГАТТ (1994), то повече не може да отговаря на изискванията по тази алинея.

б) Министерската конференция трябва да преразгледа това изключение не по-късно от пет години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО и след това на всеки две години, докато продължава да действа изключението, с цел да провери дали продължават да съществуват условията, породили необходимостта от изключението.

в) Страна членка, чиито мерки отговарят на условията за такова изключение, следва ежегодно да представя подробна статистическа информация (нотификация) с данни за фактическите и прогнозните доставки на съответните плавателни съдове за петгодишен период от време, както и допълнителна информация за употребата, продажбата, лизинга или ремонтването на плавателни съдове, в рамките на това изключение.

г) Страна членка, която счита, че това изключение действа по начин, обосноваващ ограничаване на реципрочна и пропорционална основа употребата, продажбата, лизинга или ремонтването на съдове, построени на нейна територия, като се позовава на изключението, има право да въведе подобно ограничение след предварително нотифициране на Министерската конференция.

д) Изключението не засяга решения относно специфични аспекти на законодателството във връзка с изключението, които се договарят в отраслови споразумения или други форуми.

ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ТЪЛКУВАНЕТО НА ЧЛЕН II:1 Б) ОТ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

С настоящото страните членки се споразумяват за следното:

1. За да се гарантира прозрачност на законните права и задължения, произтичащи от член II, алинея 1, буква б), характерът и равнището на посочените в този текст „други мита или такси,, които се прилагат за позиции с обвързани мита и за които се отнася разпоредбата, следва да бъдат вписани в Списъка на отстъпките, приложен към ГАТТ (1994), срещу съответната митническа позиция, за която се отнасят. Разбира се, подобно вписване не променя правния характер на понятието ”други мита или такси”.
2. По смисъла на член II датата, от която стават задължителни ”другите мита или такси,, е 15 април 1994 г. Затова ”други мита или такси,, следва да бъдат вписани в списъците на равнищата с прилагания на тази дата размер. При всяко последващо предоговаряне на съществуваща вече отстъпка или при договаряне на нова отстъпка датата на прилагане е датата на включването на новата отстъпка за съответната митническа позиция в съответния списък. Независимо от това датата на документа, чрез който отстъпката по дадена митническа позиция се включва за първи път в ГАТТ (1947) или ГАТТ (1994), следва да продължава да бъде вписвана в колонка 6 от общите списъци.
3. ”Други мита или такси” следва да бъдат вписвани съобразно всички обвързвания на митата.
4. Когато дадена митническа позиция вече е била предмет на отстъпка, размерът на ”други мита или такси,, отбелязан в съответния списък, не може да бъде по-голям от първоначално вписания в списъка размер на отстъпката. Всяка страна членка може да оспорва съществуването на ”друго мито или такса,, въз основа на това, че към датата на първоначалното обвързване на митото за позицията ”друго мито или такса,, не са съществували, както и съответствието на вписания размер на всяко ”друго мито или такса,, с предишно ниво на обвързване в рамките на три години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО или три години след датата на депозиране при Генералния директор на СТО на документа, включващ съответния списък в ГАТТ (1994), ако тази дата е по-късна.
5. Вписването на ”други мита или такси,, в списъците не ограничава тяхното съответствие с правата и задълженията по ГАТТ (1994), с изключение на посочените в алинея 4. Всички страни членки запазват правото си да оспорват по всяко време съответствието на каквито и да било ”други мита или такси,, с посочените задължения.
6. За целите на тази договореност разпоредбите на член XXII и член XXIII от ГАТТ (1994) следва да се прилагат така, както са разработени, и се прилагат съгласно Договореността относно уреждането на спорове.

7. ”Други мита или такси,, пропуснати в даден списък към датата на депозиране на документа за включване на съответния списък в ГАТТ (1994) при Генералния директор на договарящите се страни по ГАТТ (1947) преди влизането в сила на Споразумението за СТО или след това при Генералния директор на СТО, не се добавят впоследствие към списъка и всяко ”друго мито или такса,, вписани с по-малка величина в сравнение с размера ° към датата на прилагане, не се възстановяват на това ниво, освен ако допълненията или промените не се извършат в рамките на шест месеца след датата на депозиране на документа.
8. Решението по алинея 2 относно датата на прилагане на всяка отстъпка по смисъла на член II, алинея 1, буква б) от ГАТТ (1994) отменя решението относно датата на прилагане, прието на 26 март 1980 година (ОАИД 27S/24).

ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ТЪЛКУВАНЕТО НА ЧЛЕН XVII ОТ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

Страните членки,

Като отбелязва, че член XVII предвижда задължения на страните членки относно дейността на държавните търговски предприятия, посочени в член XVII, алинея 1, от които се изисква да спазват общите принципи на недискриминиране, предписани в ГАТТ (1994) за правителствени мерки във връзка с вносно-износната дейност на частните търговци;

Като отбелязва също така, че страните членки са длъжни да спазват задълженията си по ГАТТ (1994) относно държавните мерки, отнасящи се до държавните търговски предприятия;

Като признава, че тази договореност не изменя правната уредба, предвидена в член XVII, С настоящото се споразумяват за следното:

1. За да осигурят прозрачност на дейността на държавните търговски предприятия, страните членки нотифицират Съвета по търговията със стоки за съществуването на тези предприятия, за да бъде направен преглед от работна група, която трябва да бъде създадена съгласно алинея 5, в съответствие със следното работно определение:

“Държавни и недържавни предприятия, включително маркетингови съвети, на които са предоставени изключителни или специални права или привилегии, включително законови или конституционни правомощия, при упражняването на които те влияят чрез своите покупки или продажби върху големината или насочеността на вноса или износа.”

Изискването за нотифициране не се отнася до вноса на стоки за незабавно или крайно потребление за държавни нужди или за нуждите на някое от

гореописаните предприятия и не по друг начин, освен за препродажба или употреба при производството на стоки за продажба.

2. Всяка страна членка следва да прави преглед на политиката си с оглед представянето на нотификации относно държавните търговски предприятия в Съвета по търговията със стоки, като взема предвид разпоредбите на тази договореност. При извършването на подобен преглед всяка страна членка трябва да отчита необходимостта от осигуряване на максимално възможната прозрачност в нотификациите, за да позволи извършването на ясна преценка на начина на действие на посочените предприятия и влиянието на техните дейности върху международната търговия.
3. Нотификациите следва да се изготвят в съответствие с въпросника за държавната търговия, приет на 24 май 1960 г. (ОАИД 9S/184-185), като се приема, че страните членки уведомяват за предприятията, посочени в алинея 1, независимо от това дали има фактически извършен внос или износ.
4. Всяка страна членка, която има основания да счита, че друга страна членка не изпълнява в необходимата степен задължението си за нотифициране, може да постави въпроса пред съответната страна членка. Ако въпросът не намери задоволително решение, страната членка може да направи контранотификация до Съвета по търговията със стоки за разглеждане от работна група, която се създава съгласно алинея 5, като едновременно с това информира заинтересованата страна членка.
5. Трябва да бъде създадена работна група, която от името на Съвета по търговията със стоки трябва да извършва преглед на нотификациите и контранотификациите. В рамките на този преглед и независимо от член XVII, алинея 4, буква в) Съветът по търговията със стоки може да отправя препоръки относно съответствието на нотификациите и необходимостта от по-нататъшна информация. Работната група трябва да прави също преглед на получените нотификации относно съответствието на гореспоменатия въпросник за държавната търговия и държавните търговски предприятия, включени в нотификацията по алинея 1. Работната група трябва да разработи също и примерен Списък на типовете взаимоотношения между правителствата и предприятията, както и видовете дейности на предприятията, които могат да имат отношение към разпоредбите на член XVII. Подразбира се, че Секретариатът трябва да осигури на работната група обща справка за дейностите на държавните търговски предприятия и връзката им с международната търговия. Членството в работната група е свободно за всички страни членки, които желаят да участват в нея. Тя следва да проведе първото си заседание до една година след влизането в сила на Споразумението за СТО и след това най-малко веднъж годишно. Работната група се отчита ежегодно пред Съвета по търговията със стоки².

² Дейността на работната група трябва да бъде координирана с дейността на работната група, която се създава съгласно Раздел III от Решението на министрите относно процедурите за нотифициране от 15 април 1994 г.

ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО РАЗПОРЕДБИТЕ ЗА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ОТ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

Страните членки,

Признавайки разпоредбите на член XII и член XVIII:Б от ГАТТ (1994) и Декларацията относно търговските мерки, предприемани за целите на платежния баланс от 28 ноември 1979 г. (ОАИД 26S/205-209, наричана по-нататък в текста на тази договореност за краткост "Декларацията от 1979 г.") и с оглед на изясняването на тези разпоредби³:

С настоящото *се споразумяват* за следното:

Прилагане на мерките

1. Страните членки потвърждават своя ангажимент да обявяват публично във възможно най-кратки срокове графици за премахване на мерките, които ограничават вноса, предприемани за целите на платежния баланс. Подразбира се, че графици могат да бъдат изменяни при необходимост, за да отразят промените в състоянието на платежния баланс. Когато дадена страна членка не обяви публично графика, тя е длъжна да посочи причините за това.
2. Страните членки потвърждават своя ангажимент да дават приоритет на мерките, които имат най-слаб разстройващ търговията ефект. Тези мерки (наричани по-нататък в текста на тази договореност "основаващи се на цената мерки"), според приетото тук разбиране, включват допълнителни такси по вноса, изисквания за депозити по вноса или други еквивалентни търговски мерки, които оказват въздействие върху цената на вносните стоки. Независимо от разпоредбите на член II, основаващите се на цената мерки, които се

³Нито една разпоредба в настоящата договореност не цели да изменя правата и задълженията на страните членки по член XII и член XVIII:Б от ГАТТ (1994). Разпоредбите на член XXII и член XXIII от ГАТТ (1994), разработени и приложени в Договореността относно уреждането на спорове, могат да бъдат прилагани относно всички въпроси, възникващи от предприемането на мерки, ограничаващи вноса, за целите на платежния баланс.

предприемат за целите на платежния баланс, могат да бъдат прилагани от съответната страна членка като допълнение към митата, посочени в Списъка на отстъпките за тази страна. Освен това страната членка е длъжна да посочи ясно и точно сумата, с която съответната мярка, основаваща се на цената, надхвърля обвързаното мито, съгласно процедурите за нотифицира не в тази договореност.

3. Страните членки трябва да се стремят да избягват налагането на нови количествени ограничения за целите на платежния баланс освен в случаите, когато поради критично състояние на платежния баланс основаващите се на цената мерки не могат да спрат рязкото влошаване на състоянието на външните плащания. В случаите, когато дадена страна членка прилага количествени ограничения, тя следва да представи обосновка за причините, поради които основаващите се на цената мерки не представляват подходящо средство за решаване на проблемите с платежния баланс. Страната членка, която прилага количествени ограничения, в последователни консултации представя своя напредък в значителното намаляване на обхвата и ограничителния ефект на такива мерки. Подразбира се, че за една и съща стока не може да се прилага повече от една мярка, ограничаваща вноса, за целите на платежния баланс.

4. Страните членки потвърждават, че мерките, ограничаващи вноса, за целите на платежния баланс могат да се прилагат само за контролиране на общото ниво на вноса и не могат да надвишават необходимото за подобряване на състоянието на платежния баланс ниво. За да сведе до минимум страничните протекционистични последици, страната членка следва да прилага ограниченията така, че да осигури прозрачност. Властите на страната вносител следва да предоставят задоволителна обосновка на критериите, използвани за определяне на стоките, подлежащи на ограничение. Съгласно член XII, алинея 3 и член XVIII, алинея 10 при някои стоки от съществено значение страните членки могат да изключват или ограничават прилагането на допълнителни такси или други мерки за целите на платежния баланс. Понятието “стоки от съществено значение” следва да бъде разбрано като стоки, които задоволяват основни потребности или допринасят за усилията на съответната страна членка да подобри състоянието на платежния си баланс, като например основни за производство или суровини или материали. При прилагането на количествени ограничения страните членки следва да прилагат режим на лицензиране по преценка само когато подобен режим е неизбежен, постепенно той трябва да бъде премахнат. Необходимо е да бъде представена съответната обосновка на критериите, използвани за определяне на допустимите количества или стойности по вноса.

Процедури за консултации по платежния баланс

5. Комитетът по ограниченията, свързани с платежния баланс (наричан по-нататък в текста на тази договореност за краткост “Комитет”), трябва да провежда консултации, за да направи преглед на всички мерки, ограничаващи вноса, за целите на платежния баланс.

Членството в Комитета е отворено за всички страни членки, изявили желание да участват в неговата работа. Комитетът следва да спазва процедурите за консултации по ограниченията в платежния баланс, одобрени на 28 април 1970

година (ОАИД 18S/48-53, наричани по-нататък в текста на тази договореност за краткост “пълни процедури за консултации”), съгласно следващите по-долу разпоредби.

6. Страна членка, която прилага нови ограничения или повишава общото ниво на съществуващите ограничения чрез значително засилване на мерките, следва да започне провеждането на консултации с Комитета не по-късно от четири месеца след приемането на такива мерки. Страната членка, която предприема такива мерки, може да поиска провеждане на консултациите съгласно член XII, алинея 4, буква а) или член XVIII, алинея 12, буква а) според конкретния случай. Ако такава молба не е отправена, председателят на Комитета следва да покани съответната страна членка да проведе тези консултации. Факторите, които могат да бъдат преразгледани по време на консултациите, включват, в частност, въвеждането на нови видове ограничителни мерки за целите на платежния баланс или повишаване на равнището или обхвата на ограниченията.

7. Всички ограничения, прилагани за целите на платежния баланс, подлежат на периодичен преглед от Комитета съгласно член XII, алинея 4, буква б) или член XVIII, алинея 12, буква б), като има възможност за промяна на периодичността на консултациите, съгласувано с провеждащата консултациите страна членка или на основата на конкретна процедура за прегледа, която може да бъде препоръчана от Общия съвет.

8. Консултации могат да бъдат провеждани съгласно опростените процедури, утвърдени на 19 декември 1972 г. (ОАИД 20S/47-49, наричани по-нататък в текста на тази договореност за краткост “опростени процедури за консултации”), когато съответната страна членка е от групата на най-слабо развитите страни или от групата на развиващите се страни, които осъществяват съгласно представен на предишни консултации с Комитета график програма за либерализация.

Опростените процедури за консултации могат да се използват и когато прегледът на търговската политика на развиваща се страна членка е насрочен за същата календарна година, в която се провеждат консултациите. В такива случаи решението дали да се използват пълните процедури за консултации се взема на основата на факторите, изброени в параграф 8 на Декларацията от 1979 г.

Не може да се провеждат повече от две поредни консултации съгласно опростените процедури за консултации, освен в случаите на най-слабо развитите страни.

Нотифициране и документация

9. Страна членка следва да нотифицира пред Общия съвет въвеждането или промени в прилагането на мерки, ограничаващи вноса, за целите на платежния баланс, както и за всякакви промени в графика за премахването на тези мерки съгласно алинея 1. Съществени промени следва да бъдат нотифицирани пред Общия съвет не по-късно от 30 дни след тяхното обявяване. Всяка страна членка следва ежегодно да предоставя на Секретариата най-обобщена

нотификация за преглед от останалите страни членки относно всички изменения в законите и в подзаконовите нормативни актове, политически решения и публични декларации. Нотификациите включват пълна информация, доколкото е възможно, относно нивото на митата за тарифните позиции, вида на предприетите мерки, критериите, съгласно които те се администрат, засегнатите стоки и търговски потоци.

10. Комитетът може да извърши преглед на нотификациите по молба на която и да било страна членка. Подобни прегледи следва да се ограничават до изясняване на конкретни въпроси във връзка с нотификацията или проверка дали се налага провеждане на консултации съгласно член XII, алинея 4, буква а) или член XVIII, алинея 12, буква а). Страните членки, които имат основания да смятат, че мярка, ограничаваща вноса, прилагана от друга страна членка, е приета за целите на платежния баланс, могат да уведомят за това Комитета. Председателят на Комитета следва да отправи молба за информация за мярката и да предостави получената информация на всички страни членки. Без да се нарушава правото на всяка страна членка, която е в Комитета, да търси съответните пояснения в хода на консултациите, предварително могат да се поставят въпроси към провеждащата консултации страна членка.

11. Провеждащата консултации страна членка подготвя т.нар. Основен документ за консултациите, който, освен всяка допълнителна, свързана с въпроса информация, трябва да включва следното: а) общ преглед на състоянието и перспективите на платежния баланс, включително преглед на вътрешните и външните фактори, които имат отношение към състоянието на платежния баланс, и вътрешнополитическите мерки за възстановяване на равновесието на здрава и дълготрайна основа; б) пълно описание на прилаганите ограничения за целите на платежния баланс, правното им основание и предприетите мерки за намаляване на евентуалните допълнителни протекционистични влияния; в) мерките, предприети след последните консултации за либерализиране на ограниченията върху вноса, в светлината на заключенията на Комитета; г) план за премахването и прогресивното смекчаване на оставащите ограничения. Когато е уместно, документът може да се позовава на информация, съдържаща се в други нотификации или доклади, представени на СТО. При опростените процедури за консултации провеждащата консултации страна членка следва да представи писмен доклад, съдържащ съществена информация за елементите на основния документ.

12. С оглед на улесняването на консултациите в Комитета Секретариатът следва да изготви основна обща справка по различните аспекти на плана за консултации. За развиващите се страни членки документът на Секретариата следва да включва съответния фактически и аналитичен материал относно въздействието на външнотърговската среда върху състоянието на платежния баланс и перспективите на провеждащата консултации страна членка. Службите на Секретариата за техническа помощ по молба на развиваща се страна членка следва да подготвят документите за консултациите.

Заклучения от консултациите по платежния баланс

13. Комитетът следва да докладва за консултациите пред Общия съвет. Когато се прилагат пълните процедури за консултации, докладът следва да посочи заключенията на Комитета за различните елементи от плана за консултациите, както и фактите и причините, на които се основават тези заключения. Комитетът трябва да се стреми да включи в своите заключения предложения за препоръки с оглед улесняване прилагането на член XII и член XVIII:Б, Декларацията от 1979 г. и тази договореност. В случаите, когато е представен график за премахването на ограничителните мерки за целите на платежния баланс, Общият съвет може да препоръча, при спазване на графика, да се смята, че съответната страна членка изпълнява задълженията си по ГАТТ (1994). Когато Общият съвет отправи конкретни препоръки, правата и задълженията на страните членки се преценяват в светлината на направените препоръки. Когато не се правят конкретни предложения за препоръки от Общия съвет, заключенията на Комитета трябва да отразяват различните становища в Комитета. Когато се прилагат опростените процедури за консултации, докладът трябва да включва обобщение на основните елементи, обсъдени от Комитета, и решение за това, дали се налага прилагането на пълните процедури за консултации.

ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ТЪЛКУВАНЕТО НА ЧЛЕН XXIV ОТ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

Страните членки,

Като има предвид разпоредбите на член XXIV от ГАТТ (1994);

Като признава, че митническите съюзи и зоните за свободна търговия значително са нараснали по брой и по значение след създаването на ГАТТ (1947) и понастоящем заемат значителна част от световната търговия;

Като признава, приноса към разширяването на световната търговия, който може да се получи от по-тясното интегриране на икономиките на страните по такива споразумения;

Като признава, също така, че този принос нараства, ако премахването на митата и другите ограничаващи търговията разпоредби между съответните територии включи в обхвата си цялата търговия, и намалява, ако бъде изключен важен сектор от търговията;

Като потвърждава, че целта на такива споразумения е улесняването на търговията между участващите територии, а не издигането на пречки за търговията на останалите страни членки с тях и че при тяхното създаване или разширяване страните би трябвало в най-голяма степен да се стремят да избягват неблагоприятните последици за търговията на останалите страни членки;

Убедени също така в необходимостта от засилване на ефективността на ролята на Съвета по търговията със стоки при прегледа на споразуменията, за които е направена нотификация по член XXIV чрез изясняване на критериите и процедурите за оценка на новите или разширени споразумения и чрез повишаване на прозрачността на всички споразумения по член XXIV;

Като признава, необходимостта от общо разбиране на задълженията на страните членки съгласно член XXIV, алинея 12, С настоящото *се споразумяват* за следното:

1. Митническите съюзи, зоните за свободна търговия и временните споразумения, водещи до създаването на митнически съюз или зона за свободна търговия, за да бъдат в съответствие с член XXIV, трябва да удовлетворяват, в частност, разпоредбите на член XXIV, алинеи 5, 6, 7 и 8.

Член XXIV, алинея 5

2. Оценката съгласно член XXIV, алинея 5, буква а) за въздействието на митата и другите разпоредби във връзка с търговията преди и след създаването на митнически съюз трябва да се основава, относно митата и таксите, на обща оценка на средно претеглените ставки на митата и митни сборове. Оценката трябва да се основава на предоставени от митническия съюз статистически данни за вноса за предишен представителен период, на основата на данни по тарифни позиции, стойности и количества с разбивка по страни на произход, членки на СТО. Секретариатът трябва да изчислява средно претеглените ставки на митата и митни сборове съгласно методологията, използвана при оценката на предложените мита в Уругвайския кръг от многостранните търговски преговори. За целта разглежданите мита и такси, които следва да се вземат предвид, са прилаганите ставки на митата. За целите на общата оценка на въздействието на другите разпоредби във връзка с търговията, при които е трудно количественото измерване и обобщеното представяне, може да се наложи оценка на отделните мерки, нормативна уредба, обхванатите стоки и търговските потоци.

3. "Разумният срок", съгласно член XXIV, алинея 5, буква в) може да надхвърля 10 години само в изключителни случаи. Когато страните членки, които участват във временно споразумение, смятат, че 10 години е недостатъчен срок, те следва

да представят на Съвета по търговията със стоки подробно обяснение за необходимостта от по-дълъг период.

Член XXIV, алинея 6

4. Член XXIV, алинея 6 установява процедурата, която се прилага в случаите, когато дадена страна членка, създаваща митнически съюз, предлага повишаване на дадено обвързано мито. В тази връзка страните членки потвърждават отново, че посочената в член XXVIII процедура съгласно насоките за работа от 10 ноември 1980 г. (ОАИД 27S/26-28) и Договореността относно тълкуването на член XXVIII от ГАТТ (1994) трябва да започне преди изменението или отмяната на тарифните отстъпки при създаването на митнически съюз или при подписването на временно споразумение, което води до създаването на митнически съюз.

5. Тези преговори трябва да се водят добронамерено, с оглед на постигането на взаимно удовлетворителни компенсиращи договорености. В хода на тези преговори, съгласно изискванията на член XXIV, алинея 6, трябва да се отчете намаляването на ставките на митата по същата тарифна позиция от страна на другите участници в митническия съюз при неговото създаване. Ако намаляването не е достатъчно за постигане на удовлетворителна компенсираща договореност, митническият съюз предлага компенсации, които могат да бъдат под формата на намаляване на ставките по други тарифни позиции. Такова предложение се разглежда от страните членки, които имат права за преговаряне по изменените или отменени задължения. Ако компенсиращата договореност остава неприемлива, преговорите следва да продължат. Когато въпреки тези усилия не може да се постигне съгласие в преговорите за компенсации по член XXVIII съгласно Договореността относно тълкуването на член XXVIII от ГАТТ (1994) в разумен срок след започването на преговорите, митническият съюз има право да измени или отмени отстъпките, като тогава засегнатите страни членки имат право да отменят еквивалентни по същество отстъпки съгласно член XXVIII.

6. ГАТТ (1994) не налага задължения на страните членки, които имат полза от намаляване на митата в резултат на създаването на митнически съюз или на временно споразумение, водещо до създаването на митнически съюз, да предоставят компенсации на страните в този съюз или споразумение.

Преглед на митническите съюзи и зоните за свободна търговия

7. Всички нотификации съгласно член XXIV, алинея 7, буква а) трябва да се разглеждат от работна група, като се вземат предвид съответните разпоредби на ГАТТ (1994) и параграф 1 на тази договореност. Работната група трябва да представя доклад пред Съвета по търговията със стоки относно направените в тази връзка заключения. Съветът по търговията със стоки може да отправя към страните членки препоръки, които намира за уместни.

8. Във връзка с временните споразумения работната група може в своя доклад да направи подходящи препоръки за предложения график и мерките по

създаването на митническият съюз или зоната за свободна търговия. При необходимост може да се препоръча следващ преглед на споразумението.

9. Страните членки, които са страни по временно споразумение, уведомяват Съвета по търговията със стоки за съществените промени в плана и графика, включени в споразумението, и Съветът може, ако е отправена молба, да разгледа промените.

10. Ако временно споразумение, за което е съобщено съгласно член XXIV, алинея 7, буква а), не включва план и график, въпреки изискванията на член XXIV, алинея 5, буква в), работната група трябва в доклада си да препоръча представянето на план и график. Страните не бива да поддържат или въвеждат в действие, според конкретния случай, такова споразумение, ако нямат готовност да го променят в съответствие с препоръките. Трябва да бъде предвидена разпоредба за по-нататъшен преглед на изпълнението на препоръките.

11. Митническите съюзи и страните в зони за свободна търговия периодично следва да се отчитат за дейността си по съответното споразумение пред Съвета по търговията със стоки, както е предвидено от договарящите се страни по ГАТТ (1947) в инструкцията им към Съвета на ГАТТ (1947) относно докладите по регионалните споразумения (ОАИД 18S/38) за действието на съответното споразумение. Всякакви съществени промени и/или развитие на споразуменията се отчитат текущо.

Уреждане на спорове

12. Разпоредбите на член XXII и член XXIII от ГАТТ (1994), както са разработени и отразени в Договореността относно уреждането на спорове, могат да бъдат използвани във връзка с всички въпроси, възникващи при прилагането на онези разпоредби на член XXIV относно митническите съюзи, зоните за свободна търговия или временните споразумения, водещи до създаването на митнически съюз или зона за свободна търговия.

Член XXIV, алинея 12

13. Всяка страна членка носи пълна отговорност по ГАТТ (1994) за спазването на всички изисквания на ГАТТ (1994) и следва да предприема такива възможни разумно обосновани мерки, които осигуряват спазването на изискванията от страна на регионалните и местните органи на управление и властите на нейна територия.

14. Разпоредбите на член XXII и член XXIII от ГАТТ (1994), както са разработени и отразени в Договореността относно уреждането на спорове, могат да бъдат използвани във връзка с мерките, които влияят върху спазването ° от регионалните и местните органи на управление и властите на територията на страната членка. Когато Органът за уреждане на споровете постанови, че дадена разпоредба на ГАТТ (1994) не е била спазвана, носещата за това отговорност страна членка следва да предприеме всички възможни разумно обосновани мерки за осигуряване на нейното спазване. Разпоредбите във връзка с

компенсациите и прекратяването на отстъпките или други задължения се прилагат в случаите, когато е било невъзможно да се осигури подобно спазване.

15. Всяка страна членка поема задължението да проявява добра воля и да предоставя съответни те възможности за консултации при каквито и да било изявления от друга страна членка за мерки, взети на територията на първата, които се отразяват на действието на ГАТТ (1994).

ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ОСВОБОЖДАВАНЕТО ОТ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

С настоящото *страните членки* се споразумяват, както следва:

1. Молбата за освобождаване от задължения или за удължаване срока на освобождаването от задължения следва да описва мерките, които страната членка възнамерява да предприеме, конкретните цели на политиката, която тя се стреми да провежда, и причините, възпрепятстващи постигането на целите на нейната политика с мерки, които съответстват на задълженията по ГАТТ (1994).

2. Всяко освобождаване от задължения, действащо към датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, трябва да бъде прекратено на датата, на която изтича определеният краен срок, или две години след влизането в сила на

Споразумението за СТО, в зависимост от това, коя от споменатите дати е по-ранна, освен ако не е продължено в съответствие с гореописаните процедури и изискванията на член IX от Споразумението за СТО.

3. Всяка страна членка, която смята, че определена полза за нея по ГАТТ (1994) е премахната или нарушена в резултат на:

а) невъзможността на страната членка, на която е предоставено освобождаване от задължения, да изпълни изискванията и условията за освобождаването от задължения; или

б) прилагането на мярка в съответствие с изискванията и условията за освобождаването от задължения, има право да се позове на разпоредбите на член XXIII на ГАТТ (1994), както са разработени и се прилагат съгласно Договореността относно уреждането на спорове.

ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ТЪЛКУВАНЕТО НА ЧЛЕН XXVIII ОТ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

С настоящото *страните членки* се споразумяват , както следва:

1. За целите на изменението или отмяната на отстъпка страната членка, която има най-голям относителен дял от износа, засегнат от отстъпката (т.е. износ на стоката на пазара на страната членка, която изменя или отменя отстъпката), в общия обем на своя износ, се смята, че има интерес на основен доставчик, ако вече няма правото на първоначални преговори или интерес на основен доставчик съгласно член XXVIII, алинея 1. Независимо от това страните се споразумяват, че тази алинея ще се преразглежда от Съвета по търговията със стоки пет години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, за да се вземе решение дали този критерий е осигурил задоволително преразпределяне на правото на първоначални преговори в полза на малките и средните износители сред страните членки. Ако това не е така, трябва да бъде

разгледана възможността за подобрения, включително в контекста на наличните съответни данни, приемането на критерий на основата на относителния дял на износа, засегнат от отстъпката, в общия обем на износа на съответната стока на всички пазари.

2. Когато дадена страна членка смята, че има интерес на основен доставчик по смисъла на алинея 1, тя следва да представи своя иск и доказателства в писмена форма на страната членка, която предлага да измени или отмени отстъпката, и същевременно уведомява Секретариата. В такива случаи следва да се прилага точка 4 от "Процедури за преговори съгласно член XXVIII", приети на 10 ноември 1980 г. (ОАИД 27S/26-28).

3. Когато се определя кои от страните членки имат интерес на основен доставчик (съгласно алинея 1 от това тълкуване или съгласно член XXVIII, алинея 1) или съществен интерес, се взема предвид само търговията със засегнатата стока, осъществена на основата на третиране "най-облагодетелствана нация,,. Взема се предвид обаче и търговията със съответната стока, осъществена при извъндоговорни преференции, ако тази търговия вече не се ползва с подобно преференциално третиране, което я превръща в търговия на основата на третиране "най-облагодетелствана нация,, към датата на преговорите за изменение или отмяна на отстъпката или ако приключване на преговорите води до такова състояние.

4. Когато се изменя или отменя тарифна отстъпка за нова стока (т.е. стока, за която няма търговска статистика за тригодишен период), страната членка, която има първоначални права на договаряне по тарифната позиция на досегашната или действащата в момента класификация на стоката, се смята, че има първоначални права на договаряне по въпросната отстъпка.

Определянето на интереса на основен доставчик и на съществения интерес и изчисляването на компенсациите следва да отчита, в частност, производствените мощности и инвестициите относно засегнатата стока в страната износител и оценките за растежа на износа, както и прогнозите за търсенето на стоката в страната вносител. За целите на тази алинея под понятието "нова стока" се разбира стока, класифицирана чрез отделяне от съществуваща тарифна позиция.

5. Когато дадена страна членка счита, че има интерес на основен доставчик или съществен интерес по смисъла на алинея 4, тя представя на страната членка, която предлага да измени или отмени отстъпката, своя иск и доказателства в писмена форма, като същевременно информира Секретариата. В тези случаи се прилага параграф 4 от горепосочените "Процедури за преговори съгласно член XXVIII".

6. Когато неограничена тарифна отстъпка се заменя от тарифна квота, размерът на предвидената компенсация трябва да надхвърля размерът на търговията, засегната от изменението на отстъпката. За основа за изчисляване на компенсацията се взема размерът, с който очакванията за бъдеща търговия надвишават размера на квотата. Подразбира се, че очакванията за бъдеща търговия се измерват на основата на по-голямата стойност от следните:

а) средногодишния обем на търговия за последния представителен тригодишен период, увеличен със средногодишния темп на нарастване на вноса за същия период или с 10 процента, в зависимост от това коя величина е по-голяма; или

б) обема на търговията през последната година, увеличен с 10 процента. Отговорността на страната членка относно компенсацията в никакъв случай не може да надвишава размера на ползата от пълната отмяна на отстъпката.

7. Всяка страна членка, която има интерес на основен доставчик съгласно алинея 1 от настоящата договореност или към член XXVIII, алинея 1, при изменение или отмяна на отстъпка получава право на първоначални преговори за компенсиращи отстъпки, освен ако не бъде уговорена друга форма на компенсиране между заинтересованите страни членки.

МАРАКЕШКИ ПРОТОКОЛ КЪМ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

Страните членки,

След провеждането на преговори в рамките на ГАТТ (1947) в съответствие с Декларацията на министрите относно Уругвайския кръг преговори, С настоящото се споразумяват, както следва:

1. Списъкът на отстъпките на дадена страна членка, приложен към този протокол, се превръща в Списък на отстъпките към ГАТТ (1994) на тази страна членка на датата, на която Споразумението за СТО влиза в сила за нея. Всеки Списък на отстъпки, представен в съответствие с решението на министрите относно мерките в полза на най-слабо развитите страни, следва да се смята за приложен към този протокол.

2. Договорените от всяка страна членка намаления на митата трябва да бъдат прилагани на пет еднакви по размер намаления на ставките на митата, освен ако в Списъка с отстъпките на съответната страна членка не е предвидено друго. Първото такова намаление следва да се въведе от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, като всяко следващо намаление трябва да се въвежда всяка следваща година от първи януари, а окончателните ставки на митата трябва да се въведат не по-късно от четири години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, освен ако в Списъка на отстъпките на съответната страна членка не е посочено друго. Освен ако в Списъка на отстъпките не е посочено друго, страна членка, която приема Споразумението за СТО след влизането му в сила, на датата, на която споразумението влиза в сила за нея, следва да въведе всички съществуващи намаления, заедно с намаленията, които тя, както е в предното изречение, е била задължена да въведе от първи януари следващата година, като останалите намаления по списъка трябва да се въведат по графика, определен в предишното изречение. На всеки от етапите намаленото мито се закръгля до една десета. За селскостопанските стоки, както е постановено в член 2 от Споразумението за селското стопанство, етапите на намаляването следва да бъдат осъществени, както е посочено в съответните раздели на списъците на отстъпките.

3. При постъпила молба изпълнението на отстъпките и задълженията по приложените към протокола списъци на отстъпките и задълженията подлежи на многостранно разглеждане от страните членки. Това няма да се отрази върху правата и задълженията на страните членки по споразуменията в приложение 1А към Споразумението за СТО.

4. След като приложен към този протокол Списък на отстъпките на дадена страна членка се превърне в Списък на отстъпките към ГАТТ (1994) съгласно условията в точка 1, страната членка трябва да има право когато и да било в такъв списък временно да преустанови или отмени изцяло или частично отстъпка за всяка стока, за която главен доставчик е друга страна, участвала в Уругвайския кръг преговори, чийто Списък на отстъпките още не се е превърнал в Списък на отстъпките към ГАТТ (1994). Подобна мярка може да бъде предприета само след писмено предизвестие за временното преустановяване или отмяната на отстъпката до Съвета по търговията със стоки и след провеждане на консултации, при постъпила молба, с всяка страна членка, чийто Списък на отстъпките се е превърнал в Списък на отстъпките към ГАТТ (1994) и която има съществен интерес спрямо съответната стока. Временно преустановените или отменени отстъпки следва да се прилагат от и след датата, на която списъкът на отстъпките на страната членка, която има интерес на основен доставчик, се превърне в Списък на отстъпките към ГАТТ (1994).

5. а) Без да се нарушават разпоредбите на член 4, алинея 2 от Споразумението за селското стопанство, за целите на тълкуването на датата на споразумението съгласно член II, алинея 1, буква б) и алинея 1, буква в) от ГАТТ (1994) за дата на прилагане на отстъпките за стока, за която са предвидени отстъпки в приложен към този протокол Списък на отстъпки, се приема датата на този протокол.

б) За целите на тълкуването на датата на споразумението съгласно член II, алинея б, буква а) от ГАТТ (1994) за дата на прилагане на списък на отстъпките, приложен към този протокол, се приема датата на този протокол.

6. При изменение или отмяна на отстъпки по извън митнически мерки в съответствие с Част III от списъците се прилагат разпоредбите на член XXVIII от ГАТТ (1994) и "Процедури за преговори съгласно член XXVIII,, от 10 ноември 1980 г. (ОАИД 27S/26-28). Това не се отразява на правата и задълженията на страните членки съгласно ГАТТ (1994).

7. Винаги когато приложен към този протокол Списък на отстъпки доведе до по-неблагоприятно третиране на дадена стока в сравнение с предвиденото по ГАТТ (1947) преди влизането в сила на Споразумението за СТО, се приема, че съответната страна членка, която прилага списъка, е предприела необходимите мерки, които биха се наложили съгласно съответните разпоредби на член XXVIII от ГАТТ (1947) или ГАТТ (1994). Разпоредбите на тази точка се отнасят само до Египет, Перу, ЮАР и Уругвай.

8. Приложените тук Списъци на отстъпките и задълженията са с еднаква сила както на английски, така и на френски или испански език, както е определено за съответния списък.

9. Датата на този Протокол е 15 април 1994 г.